

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Inspektorát v kraji Vysočina - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Pedagogicko-psychologická poradna, Havlíčkův Brod,
Nad Tratí 335**

580 01 Havlíčkův Brod

Identifikátor: 600 033 783

Termín konání komplexní inspekce: 24., 25. červenec a 1., 2. srpen 2002

Čj.	112 249/2002-10125
Signatura	kk1sv501

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Pedagogicko-psychologická poradna Havlíčkův Brod (dále také poradna, PPP) je školské účelové zařízení, jehož činnost je vymezena § 35 zákona ČNR č. 130/1980 Sb., o výchovném poradenství. Byla zřízena Krajem Vysočina jako příspěvková organizace s právní subjektivitou od 1. srpna 2000.

Poskytuje služby pedagogicko-psychologického poradenství dětem a mládeži okresu Havlíčkův Brod od tří let věku do ukončení středoškolského vzdělání.

HODNOCENÍ ČINNOSTI PEDAGOGICKO-PSYCHOLOGICKÉ PORADNY

Podmínky činnosti

Pedagogicko-psychologická poradna je umístěna v samostatně stojícím přízemním domě poblíž vlakového nádraží. Je poměrně snadno dosažitelná hromadnou dopravou. Při současném personálním obsazení školského zařízení umožňují prostory realizovat základní činnost. Vzhledem k nutnosti zajistit dětským klientům pocit intimity a vytvořit jim tak podmínky pro podávání optimálních výkonů jsou nevhodné průchozí pracovny bez samostatného vchodu. Chybí také větší místnost vhodná pro práci se skupinami klientů. Technický stav budovy odpovídá jejímu stáří a vyžaduje provádění oprav a udržovacích prací.

V poradně je k dispozici dostatečné množství diagnostických metod i pomůcek pro diagnostiku a reedukaci, vedení věnuje náležitou pozornost také nákupu aktuálně vycházejících odborných publikací.

Poradenské služby zajišťují celkem tři speciální pedagožky včetně ředitelky, jedna psycholožka a dvě sociální pracovnice. Všichni odborní pracovníci jsou způsobilí k výkonu svých funkcí. Na jeden obsazený úvazek odborného pracovníka připadá více než 4 200 potenciálních klientů. Jediná psycholožka jen obtížně zvládá zajistit psychologickou diagnostiku potřebnou pro práci tří speciálních pedagogů. Chybí také pracovník, který by se plně věnoval oblasti primární prevence sociálně-patologických jevů dětí a mladistvých.

Podmínky pro činnost poradny jsou pouze vyhovující.

Diagnostická činnost

Psychologickou diagnostiku provádí jediná psycholožka, kterou PPP zaměstnává. Podílí se jak na zjišťování školní připravenosti předškolních dětí, tak na běžné případové práci a na velmi dobré odborné úrovni provádí psychologická vyšetření profesní orientace žáků základních i středních škol. Používá standardizované diagnostické metody, především výkonové testy. Až na výjimky, kdy z nedostatku času byla administrována verbální část PDW v kombinaci s Ravenovým testem progresivních matic, jsou testy administrovány, vyhodnoceny i interpretovány standardně.

Speciální pedagožky diagnostikují především vývojové poruchy učení. Využívají standardizovaných metod Novákovy baterie, administrovaných i interpretovaných korektně.

Vyšetření jsou realizována většinou na žádost rodičů, z poradenských záznamů klientů nebylo možno zjistit, jak dlouhá je čekací doba od objednávky k realizaci vyšetření. Návštěva klienta v PPP je vždy zahájena anamnestickým rozhovorem rodičů se sociální pracovnicí. Skutečnost, že rodiče

své děti k vyšetření přivádějí, je považována za vyjádření souhlasu s jeho realizací. V poslední době jsou do klientských spisů zakládány lístky obsahující souhlas rodičů s poskytnutím výsledků vyšetření dalším subjektům.

Po ukončení vyšetření jsou rodiče seznámeni s jeho výsledkem, prognózou a vhodnými výchovnými přístupy. S jejich souhlasem je pak zpráva z vyšetření postoupena škole, pediatrovi nebo jiným subjektům.

Diagnostická činnost je hodnocena jako průměrná.

Intervenční činnost

V Havlíčkově Brodě, Ledči a Světlé nad Sázavou jsou zřízeny dyslektické třídy. Ve většině základních škol pracují proškolené dyslektické asistentky a také logopedické asistentky. Dětem, u nichž je diagnostikována vývojová porucha učení, je doporučen vhodný způsob reedukace a ke zprávě z vyšetření je pak připojen dodatek obsahující náležitosti podle pokynu MŠMT čj. 23 472/92-21 k zajištění péče o děti se specifickými vývojovými poruchami učení v základních školách. Speciální pedagožky PPP provádějí reedukaci vývojových poruch učení tam, kde nelze žáka zařadit do specializované dyslektické třídy a ve škole, kterou navštěvuje, nepracuje dyslektický kroužek. Dětem s vývojovými dyslaliemi nabízí poradna také logopedickou péči.

Po ukončení každého vyšetření hovoří s rodiči odborný pracovník, který vyšetření realizoval. Cílem tohoto rozhovoru není jen sdělení diagnózy, ale také pomoc rodičům, aby akceptovali své dítě s jeho problémy a zvláštnostmi a konzultace výchovných postupů vhodných právě pro konkrétní dítě v konkrétní době. Poradna velmi úzce spolupracuje s neurology a psychiatry ve městě Havlíčkův Brod a k nim také odesílá klienty, u nichž bude vhodné dlouhodobé vedení. Psychoterapie není realizována, především z časových důvodů.

Intervenční činnost je na průměrné úrovni.

Spolupráce se školami

Školy okresu Havlíčkův Brod jsou rozděleny mezi odborné pracovníky poradny, kteří jsou se „svými“, školami v pravidelném úzkém kontaktu. Na žádost škol odborníci z poradny vyjíždějí do celého okresu a přímo ve školách konzultují, provádějí metodické dohlídky a hospitace v hodinách, v některých případech také diagnostikují. Možnosti poradny vyjíždět do škol jsou do značné míry limitovány personálním zajištěním činnosti s příliš vysokým počtem potenciálních klientů na jednoho odborného pracovníka.

Pro učitele a výchovné poradce škol jsou určeny konzultační hodiny, které jsou některými z nich pravidelně využívány. V uplynulém školním roce byly na návrh kraje a pedagogického centra organizovány dvě schůzky s výchovnými poradci škol okresu.

Spolupráce se školami je na průměrné úrovni.

Primární prevence sociálně-patologických jevů

Pedagogicko-psychologická poradna má zpracovanou koncepci výchovně vzdělávacího působení v oblasti primární prevence sociálně-patologických jevů dětí a mladistvých na léta 2001 – 2004 pro jednotlivé cílové skupiny. Hodnocení plnění jednotlivých úkolů provádí poradna průběžně. Podrobně zpracovaná analýza plnění deklarovaných úkolů za školní rok slouží jako důležité východisko k aktualizaci koncepce.

Ředitelka PPP je členkou okresní protidrogové komise a komise prevence kriminality dětí a mladistvých při Okresním úřadu Havlíčkův Brod. Udržuje kontakt s krajským metodikem i okresními metodiky prevence v Kraji Vysočina i se všemi institucemi a organizacemi, které se v okrese prevencí zabývají. Ve spolupráci s Pedagogickým centrem Jihlava aktivně organizuje pro výchovné poradce setkání tematicky zaměřená na jednotlivé oblasti metodických pokynů MŠMT ČR k prevenci sociálně-patologických jevů dětí a mladistvých.

Nabídku poradny na zmapování situace výskytu sociálně-patologických jevů v jednotlivých školách a školských zařízeních využila ve školním roce 2001/2002 pouze jediná základní škola.

Metodici prevence ve školách konzultují s ředitelkou PPP minimální preventivní programy, využívají poradnou zprostředkovaných kontaktů na dostupná krizová, poradenská a preventivní zařízení i policii. Poradna seznamuje školní preventisty s nově vydávanou odbornou literaturou, pomáhá zavádět nové formy preventivních aktivit do jejich přímé práce. Do dubna 2002 realizoval odborný pracovník poradny metodické návštěvy škol, pomáhal řešit aktuální problémy související s výskytem drogového experimentu, šikany, drobné trestné činnosti. Poté, co pracovník byl ze zdravotních důvodů nucen rozvázat pracovní poměr s PPP, není tato forma práce z personálních důvodů odborně realizovatelná.

Oblasti primární prevence sociálně-patologických jevů dětí a mladistvých je v poradně věnována pozornost, její činnost na tomto úseku je v současné době hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení činnosti pedagogicko-psychologické poradny

Pedagogicko-psychologická poradna pracuje v ne zcela vyhovujících prostorových a personálních podmínkách, což negativně ovlivňuje její možnosti vyjíždět do terénu a věnovat se ve větší míře reedukačním a psychokorektivním aktivitám, přesto je její činnost kvalitní a je hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ PODMÍNEK ČINNOSTI

Plánování

Vedení pedagogicko-psychologické poradny má zpracovaný plán rozvoje činnosti, zaměřený na poskytování poradenských služeb dětem a mládeži, jejich rodičům, zákonným zástupcům a pedagogickým pracovníkům škol a školských zařízení. Cílem tohoto poradenství je pomoc při prevenci obtíží ve vzdělávání, vývoji a výchově a jejich řešení, při zabezpečení optimalizace osobnostního rozvoje dětí a mládeže a primární prevence sociálně-patologických jevů dětí a mladistvých. Součástí plánu rozvoje činnosti je spolupráce se sociálními partnery (úřad práce, městský úřad, okresní úřad, policie, K-centrum) a také personální a materiální předpoklady úspěšnosti naplňování stanovených záměrů.

Stanovené cíle a priority jsou reálné, podporované pracovníky poradny i zřizovatelem.

Roční plán práce obsahuje oblast psychologické a speciálně pedagogické péče, metodického vedení výchovných poradců, prevence sociálně-patologických jevů dětí a mladistvých, vzdělávání pracovníků a plán porad. Přílohou je plán kontrolní činnosti. Mimo oblast dalšího vzdělávání a pravidelně se opakujících úkolů v průběhu školního roku nejsou součástí plánu termíny plnění a zodpovědnost pracovníků za jejich splnění. Na roční plán navazují měsíční a osobní týdenní plány pracovníků. Plnění plánů ředitelka sleduje a vyhodnocuje.

System plánování je shodný pro všechny pracovníky poradny. Výroční zpráva o činnosti PPP za školní rok 2000/2001 umožňuje stanovit konkrétní postupy pro dosažení dlouhodobých cílů.

Plánování je pojato jako ucelený systém. Jeho kvalita, rozsah a účinnost jsou vzhledem k velikosti a současným podmínkám činnosti pedagogicko-psychologické poradny hodnoceny jako velmi dobré.

Organizování

Organizační struktura poradny vychází z organizačního řádu stanoveného zřizovatelem. Delegované kompetence jsou adresné, obsáhle vymezené v náplních práce jednotlivých pracovníků. Poradna je právním subjektem, statutární zástupce není jmenován. V nepřítomnosti ředitelku poradny zastupuje ekonomka (zástupce pro organizační činnost) a psycholožka (zástupce pro odbornou činnost). Speciální pedagogy odborně vede ředitelka PPP, psycholožka je v současné době jediná.

Funkci poradního orgánu ředitelky plní pravidelné měsíční porady. Téměř každodenní styk všech pracovníků umožňuje operativní předávání informací i zpětnou vazbu mezi pracovníky a vedením.

Rodičům jsou informace poskytovány srozumitelně, dostatečně a včas. Lhůty od vyšetření k předání nebo odeslání zprávy jsou vesměs dodržovány. Negativem jsou poměrně dlouhé objednávací lhůty, způsobené personální poddimenzovaností poradny.

Důvěrné údaje jsou zabezpečeny proti zneužití.

Prezentace poradny je v současné době realizována prostřednictvím výchovných poradců ve školách a školských zařízeních. Pozitivně je školami přijímána pomoc a podpora poradny v oblasti vytváření individuálních vzdělávacích plánů pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a odborných konzultací. Chybí propagace služeb poradny pro širokou veřejnost. Ojedinele je práce PPP prezentována v tisku.

Pedagogicko-psychologická poradna je školicím pracovištěm pro studenty vyšších odborných a vysokých škol.

Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání včetně informačních systémů je hodnocena jako velmi dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka poradny účelně využívá operativního vedení pracovníků. Snaží se vytvářet podmínky pro uplatnění tvořivosti a iniciativy všech pracovníků. Podle jejich zájmu a potřeb školského zařízení a v souladu s plánem rozvoje poradny jim umožňuje účast na odborných seminářích, výcvicích a dalších aktivitách.

Pracovnice se podílejí na organizování školicích kurzů pro učitele. Předávání informací nabytých na vzdělávacích akcích je realizováno na pravidelných měsíčních poradnách.

Součástí organizačního řádu jsou kritéria pro přiznání nadtarifních složek platu, s nimiž byly pracovnice prokazatelně seznámeny. Hodnocení zaměstnanců je prováděno průběžně a obsahuje motivující prvky pro rozvoj jejich iniciativy. Systém práce se začínajícími pracovníky je vytvořen. Zajišťuje jej ředitelka poradny a zástupkyně pro odbornou činnost.

Systém, rozsah a efektivnost vedení a motivování pracovníků je hodnocen jako velmi dobrý.

Kontrolní mechanismy

Ředitelka pedagogicko-psychologické poradny má písemně zpracovaný plán kontrolní činnosti. Je zaměřen na kontrolu diagnostické a reedukační činnosti, dále PO, BOZP a ekonomickou kontrolu. Metodická kontrola je prováděna převážně formou supervizí zpráv z vyšetření. Z analýzy plánu kontrolní činnosti a záznamů z kontrol, vyplývá, že jsou částečně využívány evaluační nástroje pro sledování kvality práce odborných pracovníků. Menší pozornost je ze strany vedení poradny věnována úplnosti a kvalitě vedení poradenských záznamů klientů. Současná kontrolní činnost nemá zásadní vliv na změnu stylu práce poradny.

Systém, rozsah a účinnost kontrolních mechanismů je hodnocen jako průměrný.

Hodnocení podmínek činnosti

Kvalita podmínek pro činnost pedagogicko-psychologické poradny je hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ

Hodnocení efektivity čerpání NIV

Kontrola využívání rozpočtových prostředků přidělených organizaci ze státního rozpočtu byla zaměřena na kalendářní rok 2001.

Finanční prostředky byly na výše uvedené období poskytovány do 30. června 2001 z referátu školství Okresního úřadu Havlíčkův Brod a od druhého pololetí do konce kalendářního roku odborem školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Vysočina. Závazné ukazatele rozpočtu stanovené k 30. 11. 2001 na mzdové prostředky, ostatní přímé náklady, provozní ONIV a limit pracovníků byly dodrženy. Přidělené finanční prostředky ze státního rozpočtu byly zaúčtovány, souhlasí s předloženým výkazem zisku a ztráty Úč OÚPO 4-02. PPP vykazuje za rok 2001 záporný hospodářský výsledek. Provedenou kontrolou nebylo zjištěno neefektivní čerpání finančních prostředků.

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

Zaměstnanci jsou odměňováni podle zákona č. 143/1992 Sb. o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů, a nařízení vlády č. 251/1992 Sb. o platových poměrech zaměstnanců rozpočtových a některých dalších organizací ve znění pozdějších předpisů. PPP má zpracovaný „Vnitřní platový předpis“ a „Kritéria pro přiznání nadtarifních složek platu“. Namátkovou kontrolou zařazení zaměstnanců do platových tříd a stupňů nebyly zjištěny nedostatky. Závazné ukazatele limitu prostředků na platy, ostatní platby za provedenou práci i limit pracovníků byly dodrženy. Příplatek za vedení je vyplácen pouze ředitelce poradny, a to ve výši stanovené zřizovatelem. Výše nenárokových složek platu (osobní příplatky a odměny) byly v kontrolovaném období zaměstnancům přiznávány na základě písemných dekretů podle stanovených kritérií a doklady jsou založeny v osobních spisech. Tyto nenárokové složky činily 30,68 % z platových tarifů. Skutečné čerpání mzdových prostředků bylo zkontrolováno na statistický výkaz Škol(MŠMT) P1-04, účet mezd z hlavní účetní knihy a výkaz zisku a ztráty za sledovaný rok. Nebylo zjištěno neefektivní čerpání mzdových prostředků.

Hodnocení efektivity čerpání ONIV

Organizace vede podvojný účetnictví v souladu s příslušnou právní normou. Ostatní přímé ONIV byly dle doložených dokladů použity v souladu s jejich rozpisem na úhradu zákonného pojištění, FKSP. U těchto dvou sledovaných ukazatelů nebyly zjištěny nedostatky.

Tvorba FKSP ve výši 2 % z vyplacených mezd byla dodržena. FKSP je veden na samostatném účtu. Pro sledovaný rok byl zpracován rozpočet a zásady. Čerpání fondu bylo v souladu se zásadami a s platnou právní normou.

Inventarizace majetku je prováděna ve stanovených termínech. Z provedených inventarizací jsou prováděny zápisy. Vymezený movitý majetek, který byl organizaci předán do správy k jejímu vlastnímu hospodářskému využití je řádně označen, evidován a udržován.

Hodnocení efektivity čerpání investičních prostředků

V kontrolovaném roce 2001 nebyly školskému zařízení přiděleny žádné investiční prostředky

Hodnocení efektivity využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí

Finanční prostředky přidělené PPP ze státního rozpočtu ve sledovaném období roku 2001 byly efektivně využity v souladu s jejich poskytnutím.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zřizovací listina Pedagogicko-psychologické poradny, Havlíčkův Brod, Nad Tratí 335 vydaná dne 18. září 2001 Krajským úřadem Vysočina, Palackého 53, Jihlava, včetně příloh,
- Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. 28 913/2001-21 ze dne 24. 1. 2002,
- Statut poradny ze dne 19. září 2001,
- Jmenování KÚ do funkce ředitelky od 15. 4. 2002 ze dne 11. dubna 2002, č.j OŠMS 1873/02,
- Organizační řád poradny,
- Organizační schéma poradny,
- Vnitřní řád poradny,
- Plán rozvoje činnosti poradny,
- Konceptce prevence sociálně patologických jevů,
- Výchovně vzdělávací působení v oblasti prevence sociálně patologických jevů,
- Hodnotící zpráva - pilotní projekt v rámci MPP na rok 2001,
- Plán práce na školní rok 2000/2001,
- Plán práce na školní rok 2001/2002,
- Výroční zpráva o činnosti poradny za školní rok 2000/2001,
- Plán kontrolní činnosti,
- Záznamy z pracovních porad,
- Záznamy ze supervizí,
- Vnitřní směrnice poradny o ochraně osobních údajů klientů,

- Vnitřní předpis (mzdová oblast, cestovní náhrady, pracovně právní oblast, opatření k zajištění úkolů organizace, sociální oblast-zásady čerpání FKSP),
- Vnitřní směrnice pro ochranu majetku,
- Kritéria pro přiznání nadtarifních složek platu,
- Závodní stravování,
- Podkladová inspekční dokumentace,
- Personální dokumentace, osobní spisy zaměstnanců, mzdové listy za rok 2001, mzdová rekapitulace za rok 2001,
- Pracovní náplně jednotlivých pracovníků,
- Přehled dalšího vzdělávání jednotlivých pracovníků poradny,
- Poradenské záznamy klientů poradny,
- Evidence docházky,
- Ambulantní kniha,
- Jednací protokol,
- Poslední upravený rozpočet za rok 2001,
- Účetní doklady o čerpání FKSP na rok 2001,
- Vedení účetnictví, účtový rozvrh, inventarizace majetku,
- Hlavní kniha za rok 2001, výkaz zisku a ztráty Úč OÚPO 4-02, rozvaha Úč OÚPO 3-02, statistický výkaz Škol (MŠMT) P 1 – 04 o čerpání mzdových prostředků za rok 2001,

ZÁVĚR

Pedagogicko-psychologická poradna poskytuje své služby na velmi dobré odborné úrovni, snaží se přiblížit školám a školským zařízením, kam na požádání podle svých možností vyjíždí. Personální obsazení školského zařízení je pouze vyhovující a také profesní složení není optimální. Postupně se zlepšují materiální podmínky činnosti.

Vedení PPP vytváří optimální podmínky pro práci svých zaměstnanců. Mohou uplatňovat svou tvořivost a iniciativu a podle možností PPP se také odborně vzdělávat.

Finanční prostředky přidělené PPP ze státního rozpočtu ve sledovaném období roku 2001 byly efektivně využity v souladu s jejich poskytnutím.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Alena Wiesnerová	Wiesnerová
Členové týmu	Mgr. Eva Bekeová	Bekeová
Další zaměstnanci ČŠI	Jitka Nováková	

V Olomouci dne 13. srpna 2002

Datum a podpis ředitelky stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 21. 8. 2002

Razítko

Ředitelka pedagogicko-psychologické poradny nebo jiná osoba oprávněná jednat za pedagogicko-psychologickou poradnu

Mgr. Eva Stloukalová, ředitelka

Eva Stloukalová
podpis

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti pedagogicko-psychologické poradny dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka pedagogicko-psychologické poradny podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel kraj Vysočina	2002-09-04	253/2002

Připomínky ředitelky pedagogicko-psychologické poradny

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány